

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 10C/104/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112223293
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2014:2112223293.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava samosudkyňou JUDr. Ľuboslavou Vankovou v právnej veci navrhovateľa: Intrum Justitia Debt Finace AG, IČO CHE-100.023.226, so sídlom Alpenstrasse 2, CH-6300, Zug, Švajčiarsko, právne zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, proti odporcovi: P. Q., narodený XX.X.XXXX, hlásený pobyt bezdomovca K., zastúpený opatrovníčkou pre konanie: T. B. zamestnankyňa tunajšieho súdu, o zaplatenie 863,96 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd ruší platobný rozkaz tunajšieho súdu číslo konania 15Ro/90/2012-20 zo dňa 26.2.2013 v spojení s opravným uznesením číslo konania 15Ro/90/2012-26 zo dňa 19.9.2013.

II. Určuje sa, že zmluvná podmienka dojednaná v Článku 12. Poplatky, pokuty, sankčné úroky, v bode 12.2 Podmienok k Zmluve o pôžičke tvoriacich neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o pôžičke č. 8102784786 uzavretej dňa 27.10.2008 medzi Consumer Finace Holding, a.s., IČO 35 923 130, so sídlom Hlavné námestie 12, Kežmarok a odporcom v znení: „Spoločnosť je oprávnená požadovať od Klienta Zmluvnú pokutu v prípade, ak sa Klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivkej Splátky. V 30-ty deň po splatnosti je Klient povinný zaplatiť Zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej splátky. V tento deň sa Zmluvná pokuta stáva aj splatnou.“ je neplatná z dôvodu neprijateľnosti tejto podmienky.

III. Návrh sa zamieta.

IV. Odporcovi sa právo na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom zo dňa 30.10.2012 doručeným súdu dňa 13.11.2012 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť mu istinu v sume 785,54 eura, zmluvnú pokutu v sume 78,54 eura a úrok z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 785,42 eura od 21.10.2009 do za zaplatenia a náhradu trov konania.

Súd návrhu v celom rozsahu vyhovel vydaním platobného rozkazu číslo konania 15Ro/90/2012-20 zo dňa 26.2.2013 v spojení s opravným uznesením číslo konania 15Ro/90/2012-26 zo dňa 19.9.2013, ktorý platobný rozkaz nebolo možné odporcovi doručiť do vlastných rúk.

Podľa ustanovenia § 173 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku platobný rozkaz treba doručiť odporcovi do vlastných rúk, náhradné doručenie je vylúčené. Ak platobný rozkaz nemožno doručiť čo i len jednému z odporcov, súd ho uznesením zruší v plnom rozsahu. To neplatí, ak sa platobný rozkaz

týka niekoľkých účastníkov, z ktorých každý koná sám za seba. Súd zruší platobný rozkaz spravidla až spolu s ďalším úkonom vo veci samej, prípadne spolu s úkonom, ktorým sa konanie končí.

Platobný rozkaz číslo konania 15Ro/90/2012-20 zo dňa 26.2.2013 v spojení s opravným uznesením číslo konania 15Ro/90/2012-26 zo dňa 19.9.2013 sa nepodarilo doručiť odporcovi do vlastných rúk, preto súd rozhodol o zrušení platobného rozkazu v plnom rozsahu.

Uznesením číslo konania 10C/104/2014-40 zo dňa 3.6.2014 súd ustanovil odporcovi podľa § 29 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku opatrovníčka, nakoľko sa súdu nepodarilo zistiť súčasný pobyt odporcu.

Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (jedná sa o drobný spor), pričom vykonal dokazovanie oboznámením sa s Návrhom zo dňa 30.10.2012, so Zmluvou o pôžičke číslo 8102784786 zo dňa 27.10.2008, so Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 11.6.2012, so Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 11.6.2012, s Vyjadrením navrhovateľa zo dňa 30.5.2014, s Prehľadom obrátov, s Vyjadrením navrhovateľa zo dňa 9.7.2014. Rozsudok bol verejne vyhlásený bez nariadenia pojednávania v zmysle § 156 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu v zákonnej lehote, účastníci konania, resp. zástupcovia, na verejnom vyhlásení rozsudku neboli prítomní.

Predmetom konania je požiadavka navrhovateľa na zaplatenie sumy 785,54 eura, sumy 78,54 eura a úroku z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 785,42 eura od 21.10.2009 do zaplatenia.

Podľa ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa ustanovenia § 499 Obchodného zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa ustanovenia § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa ustanovenia § 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení

neskorších predpisov v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,

b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,

h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,

i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,

l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,

n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,

o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

p) práva spotrebiteľa podľa § 7,

q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 3 posledná veta zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu, ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustanovenia § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa ustanovenia § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu omeškania, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu omeškania výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších právnych predpisov orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania

alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka v znení neskorších právnych predpisov pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Vychádzajúc zo skutkových zistení mal súd za preukázané, že obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., IČO 35 923 130, so sídlom Hlavné námestie 12, Kežmarok ako veriteľ a odporca ako dlžník uzavreli dňa 27.10.2008 Zmluvu o pôžičke č. 8102784786, na základe ktorej zmluvy o pôžičke obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., IČO 35 923 130, so sídlom Hlavné námestie 12, Kežmarok poskytla odporcovi úver vo výške 672,81 eura na nákup tovaru - bielej a čiernej techniky, ktorý úver sa odporca zaviazal zaplatiť v 12 pravidelných mesačných splátkach vo výške 67,28 eura so splatnosťou k 20. dňu v mesiaci, pričom prvá splátka úveru bola splatná dňa 20.11.2008 a posledná splátka úveru bola splatná dňa 20.10.2009. Celková výška úveru predstavovala sumu 807,38 eura, ročná úroková sadzba bola 49,48 % a priemerná hodnota RPMN predstavovala 81,80 %. Odporca nezaplatil navrhovateľovi z poskytnutého úveru žiadnu sumu. Dňa 11.6.2012 uzatvorili obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., so sídlom Hlavné námestie 12, Kežmarok ako postupca a obchodná spoločnosť Intrum Justitia Slovakia s.r.o., IČO 35 831 154, so sídlom Karadžičova 8, Bratislava ako postupník Zmluvu o postúpení pohľadávok, na základe ktorej zmluvy postúpila obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., so sídlom Hlavné námestie 12, Kežmarok pohľadávku vo výške 785,42 eura s príslušenstvom zo Zmluvy o pôžičke zo dňa 27.10.2008 na obchodnú spoločnosť Intrum Justitia Slovakia s.r.o., IČO 35 831 154, so sídlom Karadžičova 8, Bratislava. Dňa 11.6.2012 uzatvorili obchodná spoločnosť Intrum Justitia Slovakia s.r.o., IČO 35 831 154, so sídlom Karadžičova 8, Bratislava ako postupca a navrhovateľ ako postupník Zmluvu o postúpení pohľadávok, na základe ktorej zmluvy postúpila obchodná spoločnosť Intrum Justitia Slovakia s.r.o., IČO 35 831 154, so sídlom Karadžičova 8, Bratislava pohľadávku vo výške 785,42 eura s príslušenstvom zo Zmluvy o pôžičke zo dňa 27.10.2008 na navrhovateľa.

Posudzovaný právny vzťah medzi účastníkmi založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere je od svojho vzniku právnym vzťahom založený spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.) a právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, z. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch), keďže zmluva o spotrebiteľskom úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka) a zároveň právny predchodca navrhovateľa pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a odporca vystupovala ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti.

Navrhovateľ ako právny nástupca obchodnej spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s., IČO 35 923 130, Hlavné námestie 12, Kežmarok si v konaní uplatnil nárok vyplývajúci zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere od odporcu v sume 785,42 eura s príslušenstvom. V zmysle ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších právnych predpisov je povinnosťou súdu z úradnej povinnosti prihliadať k premlčaniu, a preto sa súd najskôr zaoberal možným premlčaním uplatneného nároku bez toho, aby skúmal samotnú existenciu subjektívneho práva navrhovateľa.

Premlčanie definujeme ako uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, aby sa právo vykonalo, v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania. Premlčané právo nemožno oprávnenému priznať, i keď premlčaním právo samo osebe nezaniká, iba sa oslabuje, a to práve tým, že sa privodzuje zánik vynútitelnosti tohto subjektívneho práva. V dôsledku premlčania zaniká nárok, t. j. vynútitelnosť prostredníctvom súdu, ale subjektívne právo trvá naďalej, avšak jeho uplatniteľnosť je obmedzená len na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu. Splnený premlčaný dlh nemožno vymáhať späť z dôvodu

bezdôvodného obohatenia. Námietku premlčania môže povinný subjekt uplatniť v ktoromkoľvek štádiu konania až do právoplatného skončenia veci. Súd je tiež povinný pri nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy z úradnej povinnosti skúmať, či veriteľovo právo alebo vymáhaná pohľadávka sú premlčané, aj keď túto námietku dlžník nevzniesol. Účelom premlčania je tak jednak stimulovať subjekty k včasnému vykonaniu subjektívnych občianskych práv, jednak zamedziť tomu, aby dlžníci neboli ohľadne svojich povinností vystavení po časovo neurčítu dobu donucujúcemu zákroku zo strany súdov.

Občiansky zákonník rozlišuje všeobecnú premlčaciu dobu a osobitné premlčacie doby. Všeobecná premlčacia doba má subsidiárny charakter a použije sa tam, kde pre konkrétne právo nie je Občianskym zákonníkom alebo iným právnym predpisom ustanovená osobitná premlčacia doba. V prejednávanej veci ide o premlčanie práva na zaplatenie zvyšku poskytnutého úveru s príslušenstvom, ktoré právo sa premlčí vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka, keďže zákon pre uvedené právo neuvádza osobitnú (kratšiu alebo dlhšiu) premlčaciu dobu. Táto premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať (uplatniť) po prvý raz podaním návrhu na súde. Ak je splnenie dlhu stanovené na presne určenú dobu, tak pre začiatok plynutia premlčacej doby je rozhodný okamih zročnosti dlhu, t. j. deň, keď mal dlžník splniť dlh, resp. začať s jeho plnením (doba splatnosti). Zročnosť dlhu môže byť určená dohodou, právnym predpisom alebo rozhodnutím príslušného orgánu. V danom prípade konečná splatnosť úveru nastala splatnosťou poslednej dohodnutej splátky úveru, t. j. dňa 20.10.2009 a všeobecná trojročná premlčacia doba začala plynúť v tento deň konečnej splatnosti úveru a uplynula dňa 22.10.2012 (pondelok), nakoľko posledný deň premlčacej doby, teda deň 20.10.2012, pripadol na sobotu, a preto je jej posledným dňom najbližší nasledujúci pracovný deň. V súdenom prípade si navrhovateľ svoje právo na zaplatenie sumy 785,42 eura s príslušenstvom voči odporcovi uplatnil na súde dňa 13.11.2012, teda zjavne po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Za premlčané považoval súd aj uplatnené úroky z omeškania, keďže tvoria príslušenstvo pohľadávky a sledujú jej osud, z čoho možno usúdiť, že vedľajší úrokový záväzok sa premlčí najneskôr v rovnakej dobe ako hlavný peňažný záväzok.

Ďalej predmetom sporu zostala požiadavka navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 78,54 eura, čo predstavuje zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej istiny v sume 785,42 eura. V prejednávanej veci si navrhovateľ uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 78,54 eura z dôvodu, že odporca si nesplnil povinnosť riadne a včas zaplatiť poskytnutý úver, keď z Článku 12. Poplatky, pokuty, sankčné úroky, z bodu 12.2 Podmienok k Zmluve o pôžičke tvoriacich neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o pôžičke č. 8102784786 zo dňa 27.10.2008 vyplýva, že veriteľ je oprávnený požadovať od dlžníka zmluvnú pokutu v prípade, ak sa dlžník dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivéj splátky a v 30-ty deň po splatnosti je dlžník povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej splátky.

Zmluvná pokuta ako jeden zo zabezpečovacích prostriedkov je peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi v prípade, ak nesplní svoju zmluvnú povinnosť. Pre zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute zákon obligatórne predpisuje písomnú formu, ktorej nevyhnutnou náležitosťou je uvedenie výšky zmluvnej pokuty, prípadne aspoň určenie spôsobu, akým bude stanovená. Určenie výšky zmluvnej pokuty je zásadne vecou vzájomnej dohody účastníkov tohto dojednania. Tak Občiansky zákonník, ako aj Obchodný zákonník, nijako neobmedzujú maximálnu výšku zmluvnej pokuty. Pri dojednaní jej výšky zmluvné strany by mali dbať iba o súlad dohody o zmluvnej pokute so všeobecnými požiadavkami zákona, predovšetkým s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, t. j. i o súlad právneho úkonu s dobrými mravmi.

V súdenom prípade je nepochybné, že predmetom konania je plnenie si záväzkov odporcu vyplývajúcich zo Zmluvy o pôžičke č. 8102784786 zo dňa 27.10.2008, ktorá zmluva o spotrebiteľskom úvere z pohľadu právnej kvalifikácie je zmluvou uzavretou v zmysle § 497 Obchodného zákonníka, v zmysle § 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov a zároveň spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 Občianskeho zákonníka, ako už bolo konštatované vyššie.

Právna úprava spotrebiteľských zmlúv bola do Občianskeho zákonníka (§ 52 a nasl.) zaradená novelou prevedenou zákonom č. 150/2004 Z. z., ktorým bola prebratá smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla

1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str. 29-34). Túto smernicu je nevyhnutné podľa názoru súdu využívať naďalej ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa, a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Citované ustanovenie vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Spotrebiteľ totiž z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvoláva právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Je potrebné zdôrazniť, že ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemeí.

Nárok navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty považoval súd za neopodstatnený. V konaní bolo zistené, že formulár Podmienky k Zmluve o pôžičke tvoriace neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o pôžičke č. 8102784786 uzavretej dňa 27.10.2008 bol právnym predchodcom navrhovateľa evidentne vyhotovený vopred, odporca tento štandardný formulár právneho predchodcu navrhovateľa ako poskytovateľa úveru podpísal bez možnosti ovplyvniť text formuláru, ktorý obsahuje vopred naformulovaný jednostranný záväzok odporcu ako spotrebiteľa, v prípade porušenia jeho povinností podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere, uhradiť navrhovateľovi zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej splátky. Odporca ako spotrebiteľ nemal žiadnu reálnu možnosť ovplyvniť obsah Podmienok k Zmluve o pôžičke tvoriacich neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o pôžičke č. 8102784786 uzavretej dňa 27.10.2008 vrátane dojednaní o zmluvnej pokute, mohol iba uvedenú zmluvu s podmienkami odmietnuť ako celok, alebo ju ako celok prijať, vrátane dojednaní o zmluvnej pokute, a preto predmetné dojednanie o zmluvnej pokute nebolo rozhodne individuálne dohodnuté. Pozornosti súdu tiež neuniklo, že pre prípad porušenia povinností právneho predchodcu navrhovateľa ako veriteľa nie je v Podmienkach k Zmluve o pôžičke tvoriacich neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o pôžičke č. 8102784786 uzavretej dňa 27.10.2008 vôbec dojednaný prípadný nárok odporcu ako spotrebiteľa na zaplatenie zmluvnej pokuty právnym predchodcom navrhovateľa ako veriteľom. Z uvedeného je zrejmé, že zmluvná pokuta v danom prípade nebola individuálne dojednaná a len jednostranne zaťažuje spotrebiteľa pre prípad porušenia jeho povinností, a tak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Takto dohodnutá zmluvná pokuta neobstojí v rámci súdnej kontroly neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu. Podmienky, za ktorých právny predchodca navrhovateľa dohaduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách, podľa názoru súdu poškodzujú spotrebiteľa, spôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech slabšej zmluvnej strany. Právny predchodca navrhovateľa ako osoba podnikajúca na trhu poskytovaní spotrebiteľských úverov ma totiž odbornú prevahu nad spotrebiteľmi, ktorým poskytuje svoje služby, a preto od neho možno očakávať, že vo vzťahu k nim sa bude správať poctivo. Problémová zmluvná pokuta v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa a subjektívny postoj zmluvných strán. Dojednaná zmluvná pokuta v Podmienkach k Zmluve o pôžičke tvoriacich neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o pôžičke č. 8102784786 uzavretej dňa 27.10.2008 predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je neplatná. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností rozhodol súd ex offio v zmysle § 153 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku o neprijateľnosti dojednaní zmluvnej pokuty. Z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo navrhovateľovi právo na plnenie a odporcovi povinnosť plniť, a preto súd návrh v časti o zaplatenie sumy 78,54 eura považoval za nedôvodný.

Vo vzťahu k uplatnenej zmluvnej pokute je potrebné ďalej uviesť, že premlčaním práva na splnenie hlavného peňažného záväzku dochádza zároveň k premlčaniu práva na zmluvnú pokutu dohodnutú za omeškanie so splnením hlavného záväzku. I pri nedostatku výslovnej právnej úpravy v Občianskom a Obchodnom zákonníku možno z akcesorickej povahy zmluvnej pokuty vyvodit', že jej osud je späť

s hlavným záväzkom, a to nielen pri zániku hlavného záväzku, kedy zaniká aj záväzok zo zmluvnej pokuty, ale aj pri premlčaní hlavného záväzku. Iný výklad by mal za následok, že napriek premlčaniu práva na splnenie hlavného záväzku, prostredníctvom zmluvnej pokuty dohodnutej za omeškanie by bol dlžník po časovo neobmedzenú dobu donucovaný na splnenie hlavného záväzku, čím by boli negované právne dôsledky vyplývajúce z inštitútu premlčania a zároveň by nebol rešpektovaný jeden zo základných princípov súkromného práva a to princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ (bdelým patrí právo). V preskúmvanej veci si navrhovateľ súdne uplatnil voči odporcovi nárok na splnenie hlavného peňažného záväzku a zo zisteného skutkového stavu je zrejmé, že premlčacia doba na uplatnenie práva na splnenie hlavného záväzku uplynula dňom 22.10.2012. Právo na zmluvnú pokutu vzniká už odo dňa porušenia zmluvnej povinnosti, od ktorého okamihu sa počíta aj premlčanie tohto nároku. Vzhľadom k dobe začatia súdneho konania je aj uplatňované právo na zaplatenie zmluvnej pokuty premlčané.

Vychádzajúc z uvedených skutočností považoval súd nárok navrhovateľa na zaplatenie sumy 785,42 eura s príslušenstvom a zaplatenie sumy 78,54 eura za premlčaný, nakoľko navrhovateľ podal návrh na súd zjavne po uplynutí trojročnej premlčacej doby až dňa 13.11.2012. Navyše požiadavku na zaplatenie zmluvnej pokuty odvodzoval navrhovateľ z neplatnej zmluvnej podmienky z dôvodu neprijateľnosti. Nakoľko súd dospel k záveru, že uplatnený nárok je premlčaný, uprednostňujúc hľadisko procesnej ekonomie bližšie neskúmal ďalej existenciu subjektívneho práva navrhovateľa, keďže premlčané právo nemožno oprávnenému súdne priznať v dôsledku zániku vynúiteľnosti subjektívneho práva, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno oprávnenému súdne priznať. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov tak súd považoval nárok navrhovateľa za nedôvodný, a preto ho v celom rozsahu zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a vo veci plne úspešnému odporcovi právo na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko náhradu trov konania výslovne nežiadal, i keď inak by mu na ňu vzniklo právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Ďalej musí byť v odvolaní uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,

- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z.; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.